

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДANIILA ГАЛИЦЬКОГО
КАФЕДРА ПСИХІАТРІЇ, ПСИХОЛОГІЇ ТА СЕКСОЛОГІЇ**

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
ВБ 1.11«Психологія спілкування»
(вибірковадисципліна)**

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня
вищої освіти
кваліфікації освітньої «Магістр педіатрії»
кваліфікації професійної «Лікар»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 228 «Педіатрія»**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психіатрії,
психології та сексології
Протокол № 9
від «4» травня 2023 р.
Завідувачкафедри
Професор Ростислав БІЛОБРИВКА

Затверджено
профільною методичною комісією з
терапевтичних дисциплін
Протокол №3
від «4» травня 2023 р.
Голова профільної методичної
комісії
Професор
Олена РАДЧЕНКО

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Білобривка Р. І. завідувач кафедри психіатрії, психології та сексології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор;

Плевачук О.Ю. доцент кафедри психіатрії, психології та сексології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук

Карпінська Р. І. доцент кафедри психіатрії, психології та сексології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук

РЕЦЕНЗЕНТИ :

Негрич Т. І. – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри неврології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Рищковська Н.О. - доцент кафедри психіатрії і психотерапії ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Психологія спілкування» складена відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія» освітньої програми магістра педіатрії.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

На етапі формування студента як майбутнього лікаря, важливим завданням, яке стоїть перед викладачами вищих медичних навчальних закладів, подати студенту не лише медичні знання, а й навчити спілкуватися з пацієнтом. Навчальна дисципліна «Психологія спілкування» є теоретичним фундаментом побудови майбутньої успішної взаємодії лікаря та пацієнта і надає можливість студентам не тільки оволодіти системою психологічних знань, а й забезпечує формування на цій основі психологічних вмінь, що є одним з важливих елементів у професійній підготовці та професійній діяльності фахівця; сприяє вирішенню та осмисленню найбільш ефективних методів комунікації з пацієнтом та його оточенням, а також побудові ефективного комплаенсу. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тестування, письмова або усна відповідь на контрольні питання, розв'язування ситуаційних задач і трактування та оцінка їх результатів, контроль практичних навичок. Підсумковий контроль знань студентів здійснюється по завершенню вивчення дисципліни заліком. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою, виставляється за багатобальною шкалою і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні. Навчальна дисципліна «Психологія спілкування» є вибірковою для студентів спеціальності 228 «Педіатрія». Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних	СРС		
	Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: психологія спілкування Змістовий розділ I	3 кредити / 90 год.	12	18	60	1 курс (1/2 семестри)

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні психологічні особливості, механізми, форми процесу спілкування та індивідуально-психологічні відмінності особистості, що проявляються у професійному спілкуванні.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Психологія спілкування» базується на вивченні студентами філософії, соціології; закладає основи вивчення студентами медичної психології, соціальної психології, а також ряду клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію з ними.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** вибіркової дисципліни є визначати психологічні детермінанти ефективного спілкування між лікарем та пацієнтом впродовж лікувально-діагностичного процесу. Знання основних принципів формування спілкування в групі дозволить створювати оптимальний психологічний клімат в трудовому колективі, вдосконалювати взаємовідносини між лікарями, ефективно комунікувати в медичному середовищі. Знання основних принципів та правил ефективного спілкування дозволить встановлювати більш повний особистісний контакт з хворим, гармонізувати його стосунки з оточуючими, оптимізувати його адаптацію до соціального середовища під час реабілітації. Ознайомлення з основами психології спілкування дозволить майбутньому лікарю знаходити шляхи

активізації внутрішніх резервів хворого з соматичним захворюванням для подолання наслідків стресів та невротичних реакцій та для досягнення успішної соціальної адаптації та найшвидшого одужання. Цілісність і науковість запропонованого курсу забезпечується розглядом основних закономірностей процесу спілкування, факторів успішної комунікації, основних законів соціальної перцепції, особливостей інтеракцій та знайомленням з ефективними прийомами спілкування лікаря та пацієнтів різних вікових груп і їх родичами.

1.2.Основними завданнями є сформувати у студентів систему психологічних знань; оволодіти основними категоріями та поняттями психології спілкування; ознайомити із закономірностями формування потреби в спілкуванні в процесі онтогенезу.

В результаті вивчення дисципліни «Психологія спілкування» студент **повинен знати**:

- поняттям вербальної та невербальної комунікації;
- розгляд перцептивних механізмів та ефектів соціальної перцепції;
- аналіз причин виникнення труднощів у спілкуванні;
- сприяти вирішенню питань побудови та організації міжособистісної взаємодії в колективі, в аналізі різного роду професійних ситуацій, в осмисленні найбільш ефективних методів впливу на особистість хвої людини.
- Особливості вербального та невербального спілкування.
- Особливості міміки, жестів, позитаїх інтерпретацію.
- Характеристика таскладові ефективної комунікації.
- Видимі міжособистісні відносини та особливості їх функціонування.

В результаті вивчення дисципліни «Психологія спілкування» студент **повинен вміти**:

- обирати джерела та канали інформації, систематизувати та обробляти інформацію.
- розуміти монологічне повідомлення в рамках визначененої сфери й ситуації спілкування; будувати діалог за змістом тексту; робити записи, виписки, складання плану тексту, письмове повідомлення, що відображає певний комунікативний намір.
- у процесі роботи зі структурованою інформацією, відповідно до визначененої мети діяльності, виявляти зв'язки між елементами інформаційного матеріалу на підставі відомостей про тип та характеристики визначененої системи комунікації встановлювати їх відповідність (невідповідність) мети діяльності;
- у виробничих умовах під час усного та письмового спілкування за допомогою відповідних методів застосовувати компоненти соціолінгвістичної компетенції для досягнення взаємного порозуміння з урахуванням визначеного місця окремих соціокультурних елементів у культурному контексті; інтегрувати власну діяльність у культурне оточення.
- розробляти процедуру і техніку психолого-педагогічного спілкування з метою запобігання міжособистісних та міжгрупових конфліктів
- підбирати підхід у спілкуванні з особистістю в залежності від вікових та індивідуальних особливостей
- забезпечувати можливості розвитку та формування особистості з урахуванням різних умов спілкування
- підбирати методики ділових бесід і проведення переговорів; застосовувати психологічні методи проведення ділових бесід, переговорів у роботі з персоналом
- аналізувати ефективність спілкування, виявляти оптимальні умови спілкування, встановлювати адекватні міжособистісні стосунки в різних ситуаціях спілкування

1.3. Компетентності тарезультатинавчання,

формуванню яких сприяє дисципліна «Психологія спілкування»

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України другий (магістерський) рівень вищої освіти дисципліна «Психологія спілкування» забезпечує набуття студентами наступних **компетентностей:**

- інтегральна:

Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій. Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- спеціальні (фахові, предметні):

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги дитині.

ФК 9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ФК 17. Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.

ФК 20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

ФК 21. Зрозуміло та однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК 25. Дотримання професійної та академічної добroчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентності

№	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності

1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого осучаснення та сногонавчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти набувати суспільно-нормативні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
2	Здатність читати і оволодівати сучасними знаннями.	Знати сучаснітенденції розвитку галузі та аналізувати їх	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
3	Здатність застосовувати спеціалізований	Матеріал	Вміти розв'язувати	Зрозуміле і	Відповідати

	уватизнання в практичних ситуаціях	аніконцептуальнізнання, набуті у процесі навчання.	искладні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	недвозначнене донесення власникам висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців та нефахівців.	за прийняття рішень у складних умовах
4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує обговорення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного розвитку з високим рівнем мавтономності.
5	Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосовувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні поведінкові зразки для досягнення результату.	Нести відповідальність своєчасного користування методами саморегуляції.
6	Здатність приймати обґрунтовані рішення;	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти приймати обґрунтовані рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
7	Здатність працювати в команді.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
8	Здатність до міжособистісної взаємодії	Знати закони та способи міжособистісної взаємодії	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії	Використовувати навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
10	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних і	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології	Нести відповідальність за розвиток професійних компетенцій

	ології	комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	ології у професійній галузі, що потребує обов'язкового вивчення та інтеграції знань.	професійній діяльності	есяйних знань та умінь.
11	Здатність допошук у, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Здатність проводити пошуки джерел з допомогою інформаційних технологій	Вміти використовувати інформаційні технології та володіти навиками пошуку у науковометричних базах	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за інформацію з науково-документальних джерел, достовірності інформації.
12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Здатність наполегливо виконувати професійні завдання та обов'язки	Володіти професійними якостями та методами комунікації для виконання поставлених завдань та обов'язків	Використовувати ефективні методики мунікації та менеджменту для вчасного та якісного виконання поставлених завдань та обов'язків	Нести відповідальність за наполегливість, вчасність та якість виконання поставлених завдань та обов'язків
13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Знати соціальні та громадянські права та обов'язки в контексті гендерних проблем	Формувати громадянську позицію, вміти діяти відповідно до неї щодо гендерних переконань	Здатність доносити свою громадянську позицію, відстоювати своє погляд, виявляти та протистояти гендерній дискримінації	Нести відповідальність за своє соціальність, діяльність гідно, як і регламентують рівні можливості в контексті гендерних проблем
14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як член наспільнства, усвідомлювати інтереси громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його стального розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянинів Украйні.	Знати свої соціальні та громадянські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, діяльність гідно, як і регламентують рівні можливості в контексті гендерних проблем	Здатність доносити свою громадянську та соціальну позицію	Нести відповідальність за соціальну та громадянську діяльність

15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей екологічної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Знати основи этики та деонтології, володіти знаннями про історію та закономірності розвитку предметної області, знати основи здорового способу життя	Вміти застосовувати этичні та деонтологічні норми і принципи у професійній діяльності, застосовувати і професійній діяльності принципи здорового способу життя	Здатність проводити професійну діяльність на основі принципів этики та деонтології, проводити інформаційну на навчальну діяльність щодопропагування здорового способу життя	Нести відповідальність за щодовиконання этичних та деонтологічних норм і принципів у професійній діяльності, за підтримання ласного фізичного та психічного здорова.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Мати спеціалізовані знання про психічний статус людини, знати методики та стандартні методи обстеження психічної сфери людини	Вміти провести бесіду з пацієнтом, на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики. Вміти обстежити психомоторний та фізичний розвиток людини. Вміти оцінити стан здоров'я людини (у т.ч. дитини).	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з дитиною, формувати добрий терапевтичний комплаенс з дитиною. Вносити інформацію про стан здоров'я людини у клінічні бази даних	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, та за своєчасне оцінювання стану: психічного стану, психомоторного.
2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та	Володіти знаннями про основні інструментальні -психологічні методи, які використовують	Вміти аналізувати результати інструментальних-психологічних досліджень та на підставі них формувати	Обґрунтовано призначати обстеження та оцінювати результати	Нести відповідальність за правильну інтерпретацію інструментальних

	оцінки їх результатів.	вико в психології для діагностики функціонування психічних сфер людини	уявлення про функціонування психічних процесів людини		психологічних досліджень у пацієнта
3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	Виділяти та ідентифікувати психологічні риси особистості пацієнта та психологічні реакції пацієнта на хворобу.	Вміти застосовувати методики для оцінки психологічного стану людини, ідентифікувати труднощі в комунікації з пацієнтом та його родичами	Визначати основні труднощі у комплаенсу з пацієнтом на основі психологічних рис та реакцій на хворобу у пацієнта	Нести відповідальність за якісну оцінку психологічного стану пацієнта та можливість подальшого комплаенсу
4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	Визначати необхідний режим праці, відпочинку для пацієнта з соматичним чи психічним захворюванням. Визначати необхідний режим праці та відпочинку для медичних працівників. Знати ознаки синдрому «вигорання» та професійної деформації.	Надавати рекомендації щодо забезпечення якості життя особистості, що страждає захворюванням шляхом організації режиму праці та відпочинку Надавати рекомендації іншим та дотримуватися їх щодо забезпечення якості життя, профілактики синдрому професійного вигорання та професійної деформації.	Розробляти індивідуальні плани людини, яка страждає соматичним захворюванням, з врахуванням її професійної діяльності та особливостей побуту. Розробляти індивідуальні плани ефективної працездатності та можливостей емоційного відновлення у медичних працівників	Дотримуватись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами щодо призначення режиму праці та відпочинку
5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.	Мати спеціалізовані знання про метаболічні порушення та проблеми комунікації пацієнтів при розладах харової поведінки	Визначати характер комунікації для пацієнтів з розладами харової поведінки	Здатність комунікувати з пацієнтами щодо лікувальних рекомендацій щодо харчування для пацієнтів з розладами харової поведінки	Нести відповідальність за психологічну підтримку для пацієнтів з розладами харової поведінки
6	Здатність до визначення принципів та	Мати спеціалізовані знання	Вміти визначити та виокремити ефективні стратегії	Здатність проводити психологічну	Нести відповідальність за

	характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	алгоритмів надання психологічної допомоги та методи психотерапевтичної корекції відношення пацієнта до хвороби. Мати знання щодо виникнення та ознак порушень психічного стану у медичних працівників внаслідок особливостей професійної діяльності	надання психологічної та психотерапевтичної допомоги дитині на основі доказових методів лікування Вміти визначити та виокремити ефективні стратегії надання психологічної та психотерапевтичної допомоги медичним працівникам	корекцію щодо типів відношення до хвороби та надавати психологічну та психотерапевтичну допомогу пацієнтам, які страждають соматичними хворобами, надавати психологічну та психотерапевтичну допомогу медичним працівникам	прийняття рішення щодо принципів та характеру надання психологічної та психотерапевтичної допомоги пацієнтам, які страждають соматичними захворюваннями, медичним працівникам
7	Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.	Визначати стани, пов'язані з впливом надзвичайної ситуації, які потребують надання першої психологічної допомоги	Визначати алгоритм дій та стратегії спілкування при наданні допомоги пацієнтам у станах, пов'язаних з впливом надзвичайної ситуації	Вміти застосовувати знання, що визначають комунікативні стратегії при спілкуванні з пацієнтом, який опинився в умовах надзвичайної ситуації та зазнав негативного впливу на психічний стан	Дотримуватися етичних та юридичних норм при спілкуванні та діагностуванні стану, який потребує невідкладної психологічної допомоги у людини
8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги	Знання про клінічні симптоми невідкладних станів, які потребують надання екстреної медичної допомоги. Володіти знаннями про алгоритми надання невідкладної медичної допомоги згідно	Визначати чіткий алгоритм дій надання невідкладної медичної допомоги на основі клінічних ознак при невідкладних станах.	Здатність надавати невідкладну допомогу, дотримуючись клінічних рекомендацій та враховуючи індивідуальні особливості пацієнта.	Нести відповідальність за вчасне та якісне надання екстреної медичної допомоги згідно клінічних рекомендацій при невідкладних станах в психіатрії та наркології

		клінічних протоколів.			
9	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів пацієнтам в умовах надзвичайних ситуацій таборових дій, вт.ч. упольових умовах.	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах Вміти комунікувати з пацієнтами в надзвичайних ситуаціях на різних етапах евакуації	Визначати необхідність додаткових методів обстеження та консультацій фахівців різних профілів для якісного надання екстреної медичної допомоги	Визначати та забезпечувати необхідність продовження лікування в амбулаторних чи стаціонарних умовах після надання екстреної невідкладної допомоги до стабілізації фізичного та психічного стану
10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Знання про виконання загальних медичних маніпуляцій (внутрішньом'язові та довенні ін'єкції тощо)	Вміти виконувати загальні медичні маніпуляції та пояснювати пацієнтові їх доцільність та хід виконання	Здатність до виконання медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за виконання медичних маніпуляцій та комунікацію з пацієнтом в процесі виконання
11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності .	Володіти знаннями про методи обстеження та особливості спілкування з пацієнтами, які опинилися в зоні бойових дій, зазнали фізичного, сексуального насилля, дії стихійних лих та катастроф	Вміти оцінювати психічний стан людини в умовах надзвичайної ситуації, налагоджувати вербалний контакт, надавати першу психологічну допомогу.	Створювати безпечне довірливе середовище при наданні допомоги людям, що перебувають в надзвичайній ситуації та постраждали від війни, зазнали фізичного, сексуального насилля, дії стихійних лих та катастроф	Брати відповідальність за створення безпечних умов та надання якісної професійної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій при ризику виникнення або виникненні психічних порушень.
13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та	Володіти знаннями про особливості психогігієни та	Вміти проводити едукаційну роботу щодо профілактичних	Здатність до організації профілактичних заходів щодо	Брати відповідальність за організацію профілактичн

	профілактичних заходів.	профілактики виникнення психічних розладів, тренінгів по ефективній комунікації, асертивній поведінці	заходів з охорони психічного здоров'я, тренінгів по ефективній комунікації	можливостей ефективної комунікації, асертивної поведінки.	их заходів щодо можливостей ефективної комунікації, асертивної поведінки у професійних та освітніх середовищах
17	Здатність до оцінювання впливу навколошнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	Володіти знаннями про негативні фактори навколошнього середовища (в рамках біопсихосоціаль ної моделі психіч них розладів) та їх вплив на психічні процеси, що приводять до погіршення комунікативних здатностей	Вміти визначати фактори навколошнього середовища, які мають безпосередній та опосередкований вплив на можливості ефективної комунікації (включаючи психічні та соматичні порушення)	Здатність до оцінки факторів впливу навколошнього середовища, зокрема психологічних факторів (булінг, домашнє насилля тощо), а також соматичних захворювань на психічний стан та комунікативні здатності, емоційну експресивність, оцінка можливості мінімізації цих факторів	Нести відповідальність за виявлення негативних факторів впливу навколошнього середовища на комунікативні спроможності та зменшення впливу цих факторів
20	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.	Знати про методи оцінки розповсюдженості проблем в сфері комунікації серед населення, типи конфліктів в медичному середовищі, прогностичні оцінки розвитку конфліктних ситуацій та їх попередження	Вміти етично спілкуватись, проводити медико-статистичне дослідження серед визначених груп населення	Ефективно спілкуватись, визначати основні завдання та працювати з отриманими даними в результаті проведення медико-статистичного дослідження	Відповідати за якість проведених досліджень та достовірність результатів
21	Зрозуміло та однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з	Володіти знаннями про комунікативні стилі та особливості спілкування в	Вміти провести первинне інтерв'ю, вміти ефективно комунікувати з пацієнтом, враховуючи вікові	Здатність ефективно та якісно доносити інформацію в різних життєвих ситуаціях та	Нести відповідальність за коректне, однозначне та доступне

	проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	медичному середовищі. Знати вікові особливості сприйняття та опрацювання інформації	та індивідуальні психологічні особливості	психологічних станах людини	пояснення інформації пацієнтів та в медичному середовищі перед колег
24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Знання дослідницького та лікувального етичного спілкування у роботі з пацієнтами та їхніми родичами, в медичному середовищі	Вміти проводити ефективну комунікацію з пацієнтами, а також їхніми родичами на основі принципів медичної етики	Здатність до ефективної комунікації, базуючись на принципах медичної етики з пацієнтами та їхніми родичами	Нести відповідальність за дотримання правил медичної етики в діагностичному процесі з пацієнтами та їхніми родичами
25	Дотримання професійної та академічної добросередовища, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Знання правових основ авторського права, принципів запобігання плаґіату, фальсифікації та корупційних дій	Вміти самостійно виконувати освітню та наукову діяльність, викладати свої погляди, приймати власні рішення, використовувати інформаційні технології для визначення ознак плаґіату	Здатність до добросередовища, відповідального виконання освітньої та наукової діяльності, отримання довіри та поваги перед колег	Відповідальність за представлені результати діяльності, добросередовище, довіра та відповідальність за власність, відповідальність за використання засобів для визначення плаґіату у наукових дослідженнях, проектах. Відповідальність за фальсифікації.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

Результати навчання для дисципліни.

Оволодіти сучасними знаннями щодо:

- поняття вербальної та невербальної комунікації;
- перцептивних механізмів та ефектів соціальної перцепції;

- причин виникнення труднощів у спілкуванні;
- вирішення питань побудови та організації міжособистісної взаємодії в колективі, в аналізі різного роду професійних ситуацій, в осмисленні найбільш ефективних методів впливу на особистість хвої людини.
- особливостей верbalного та неверbalного спілкування.
- особливостей міміки, жестів, пози та їх інтерпретації.
- характеристики та складових ефективної комунікації.
- видів міжособистісних відносин та особливостей їх функціонування.

Вміти застосовувати знання в практичних ситуаціях

- обирати джерела та канали інформації, систематизувати та обробляти інформацію.
- розуміти монологічне повідомлення в рамках визначеної сфери й ситуації спілкування; будувати діалог за змістом тексту; робити записи, виписки, складання плану тексту, письмове повідомлення, що відображає певний комунікативний намір.
- у процесі роботи зі структурованою інформацією, відповідно до визначеної мети діяльності, виявляти зв'язки між елементами інформаційного матеріалу на підставі відомостей про тип та характеристики визначеної системи комунікації встановлювати їх відповідність (невідповідність) мети діяльності;
- у виробничих умовах під час усного та письмового спілкування за допомогою відповідних методів застосовувати компоненти соціолінгвістичної компетенції для досягнення взаємного порозуміння з урахуванням визначеного місця окремих соціокультурних елементів у культурному контексті; інтегрувати власну діяльність у культурне оточення.
- розробляти процедуру і техніку психолого-педагогічного спілкування з метою запобігання міжособистісних та міжгрупових конфліктів
- підбирати підхід у спілкуванні з особистістю в залежності від вікових та індивідуальних особливостей
- забезпечувати можливості розвитку та формування особистості з урахуванням різних умов спілкування
- підбирати методики ділових бесід і проведення переговорів; застосовувати психологічні методи проведення ділових бесід, переговорів у роботі з персоналом
- аналізувати ефективність спілкування, виявляти оптимальні умови спілкування, встановлювати адекватні міжособистісні стосунки в різних ситуаціях спілкування

Відповідність визначення стандартом результатів навчання та компетентностей

Результат навчання	Код програмного результату навчання	Код компетентності
Мати ґрунтовні знання із структури професійної	ПРН -1	ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 4, ЗК – 5, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8,

<p>діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.</p>		<p>ЗК – 11, ЗК – 12, ЗК – 13, ЗК – 14, ЗК – 15, ФК – 1, ФК -2, ФК – 3, ФК – 4, ФК -6, ФК – 7, ФК -13, ФК -17, ФК -20, ФК -21, ФК – 24, ФК -25</p>
<p>Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.</p>	ПРН - 2	<p>ЗК – 4, ЗК – 6, ЗК – 11, ЗК – 12, ФК – 1, ФК -2, ФК – 3, ФК – 4, ФК -6, ФК – 7, ФК -13, ФК -17, ФК -20, ФК – 24</p>
<p>Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних (у т.ч. педіатричних) проблем.</p>	ПРН - 3	<p>ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК – 11, ЗК – 12, ФК – 1, ФК -2, ФК – 3, ФК -20, ФК -21, ФК – 24, ФК -25</p>
<p>Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).</p>	ПРН - 4	<p>ЗК – 3, ЗК – 4, ФК – 3, ФК -24</p>
<p>Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дорослого пацієнта і дитини, стан органів та</p>	ПРН - 5	<p>ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 6, ЗК – 7, ФК-1, ФК -2, ФК -3, ФК – 7, ФК – 8, ФК -11, ФК - 24</p>

систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.		
Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).	ПРН - 6	ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ФК-1,ФК -3,ФК – 7, ФК – 8, ФК – 11,ФК -24
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).	ПРН - 7	ЗК – 8, ФК -1, ФК – 2, ФК -24
Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами)	ПРН - 8	ЗК – 3, ЗК – 4, ФК – 5, ФК – 6, ФК – 7, ФК – 8, ФК – 9, ФК – 10, ФК -11, ФК - 24

у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.		
Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН - 9	ФК – 1, ФК – 2, ФК -6, ФК -7, ФК -8, ФК -10
Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування дорослих, дітей і підлітків на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН - 10	ЗК – 4, ФК -4, ФК -4, ФК -5, ФК - 24
Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних	ПРН - 15	ЗК -7, ЗК – 8, ФК – 9, ФК -21

заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.		
Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.	ПРН - 16	ФК – 3, ФК -7, ФК – 10, ФК - 11
Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.	ПРН - 21	ЗК – 2, ЗК -10
Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.	ПРН-22	ЗК – 5, ФК – 13, ФК – 17
Оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.	ПРН - 23	ФК – 21, ФК -17
Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних	ПРН- 25	ЗК – 5, ЗК – 6 ФК – 11, ФК -17, ФК -21

питань до фахівців і нефахівців.		
Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які можуть бути складними, неперебачуваними та потребувати нових стратегічних підходів; організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді з дотриманням позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.	ПРН - 26	3К – 1, 3К – 3, 3К – 5, 3К – 6 ФК – 7, ФК – 9, ФК -11
Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.	ПРН - 27	3К – 5, 3К – 6, 3К – 7, 3К – 8, 3К - 15 ФК – 11, ФК -21
Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.	ПРН-28	3К 12, 3К -15

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин. 3 кредити ECTS

Програма вибіркової дисципліни «Основи психології» складається з 1 змістового розділу.

Психологія спілкування.

Змістовий розділ 1

Психологія спілкування.

Тема 1. Категорія спілкування: визначення, структура, функції

Тема 2. Поняття комунікації, її складові.

Тема 3. Роль соціальної перцепції та інтеракцій у процесі спілкування.

Тема 4. Особливості вияву емоцій людини через невербальне спілкування.

Тема 5. Довіра та псевдодовіра у спілкуванні.

Тема 6. Перцептивна та інтерактивна сторонні спілкування.

Тема 7. Причини виникнення труднощів у спілкуванні.

Тема 8. Спілкування лікаря та пацієнтів різних вікових груп.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	л	п	сам.р.
Психологія спілкування				
Спілкування як феномен психології.	12	2	2	8
Культура спілкування.	8		2	6
Комуникація як одна із сторін спілкування.	12	2	2	8
Особливості вияву емоцій людини через невербальне спілкування.	8		2	6
Довіра та псевдодовіра у спілкуванні.	10	2	2	6
Перцептивна інтерактивна сторонні спілкування.	12	2	2	8
Труднощіміжособистісного спілкування.	14	2	2	10
Основні правила спілкування лікаря та пацієнта.	14	2	4	8
Усього	90	12	18	60

4. Теми лекцій

№ п.п.	Тема	К-ть годин
1.	Спілкування як феномен психології.	2
2.	Комуникація як одна із сторін спілкування.	2
3.	Перцептивна та інтерактивна сторонні спілкування.	2
4.	Труднощіміжособистісного спілкування.	2
5.	Довіра та псевдодовіра у спілкуванні.	2
6.	Основні правила спілкування лікаря та пацієнта.	2
ВСЬОГО:		12

5. Теми практичних занять

№ п.п.	Тема	К-ть годин
1.	Категорія спілкування: визначення, структура, функції	2
2.	Поняття комунікації, її складові.	2
3.	Роль соціальної перцепції та інтеракції у процесі спілкування.	2

4	Особливості вияву емоцій людини через невербальне спілкування.	2
5	Довіра та псевдодовіра у спілкуванні.	2
6	Перцептивна та інтерактивнасторониспілкування.	2
7.	Причини виникненнятруднощів у спілкуванні.	2
8.	Спілкування лікаря та пацієнтів різних вікових груп.	4
ВСЬОГО:		18

6. Самостійна робота студентів

№ п.п.	Тема	К-ть годин
1.	Категоріальнийапаратспілкування.	4
2.	Спілкування як потреба людини.	6
3.	Характеристика комунікативноїсторониспілкування.	6
4.	Концептуальні положення “символічногоінтеракціонізму”	6
5.	ТрансактнийаналізЕ.Берна	6
6.	Особливостірольовоїміжособистісноївзаємодії.	6
7.	Психологічніоснови впливу в процесіспілкування.	6
8.	Конфлікти у медичнійсфері.	6
9.	Застосуванняуправлінняконфліктом до вирішення будь-якої проблеми.	6
10.	Етика медичногоспілкування як проявкультури почуттів.	8
ВСЬОГО:		60

7. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

8. Методи навчання

У процесі викладання дисципліни застосовуються різні методи навчання:

- За домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні;
- В залежності від основних дидактичних завдань: отримання нових знань, формування вмінь та навичок, перевірки й оцінки знань, а також
  - усне обговорення питань теми із зачлененням більшої частини студентів групи;
  - бліц-опитування;
  - дискусії з проблемних ситуацій;
  - реферативні виступи;
  - тестування в письмовій формі;
  - виконання письмових завдань тощо.

Результат самостійної позааудиторної роботи студента відтворюється у формі представлення стендових доповідей або захисту реферативних робіт.

9. Методи контролю

Методи і форми контролю та оцінювання успішності студентів з дисципліни здійснюються за допомогою стандартизованих методів контролю: тестування, структуровані письмові

роботи, робота з медичною документацією, контроль практичних навичок. Методи контролю містять – поточний контроль на практичному занятті (за допомогою 10-ти тестових завдань), за правильну відповідь на 9-10 тестів студент отримує оцінку «відмінно», 8-7 тестів – «добре», 6-5 тестів – «задовільно», 4-0 тестів – «незадовільно».

Оцінка теоретичних знань здійснюється шляхом усної чи письмової відповіді. Самостійну роботу студент виконує після завершення аудиторної частини заняття. Підсумковим контролем засвоєння дисципліни є залік.

10. ВИДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль

Завданням поточного контролю є перевірка рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи: засвоєння відповідного навчального матеріалу, набуття знань та сформованості навичок вирішення конкретних питань та ситуацій, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати сутність змісту матеріалу заняття, сформованості вмінь виконувати необхідні практичні навички і маніпуляції, публічно чи письмово обґрунтовувати власну точку зору, уміння працювати в команді, здатність нести відповідальність за надані рекомендації та прийняті рішення тощо.

Поточний контроль здійснюється на основі комплексного оцінювання діяльності студента та набутих ним компетентностей (знання, уміння, навички тощо), що включає контроль вхідного рівня знань, якість виконання практичної роботи, рівень теоретичної підготовки та результати вихідного контролю рівня знань. Форми проведення поточного контролю визначаються кафедрою і відображаються у навчальній програмі відповідної дисципліни.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять за 4-бальною шкалою, при цьому враховуються всі види робіт, передбачені програмою. Студент отримує традиційну оцінку зожної теми, яка конвертується у бали. Видами поточного контролю є: тестові завдання, типові ситуаційні задачі, структуровані письмові відповіді, оцінка практичних навичок.

Методи контролю (до методів контролю)

Теоретичних знань:

- тестування письмове та комп’ютерне (MISA),
- індивідуальне опитування, співбесіда,
- структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умінь:

- контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок, передбачених планом практичної підготовки студента з дисципліни;

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є залік, який виставляється за результатами поточного контролю на підставі результатів поточного навчання відповідно програми з дисципліни і не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку. На останньому тематичному навчальному занятті після закінчення обговорення теми заняття викладач навчальної групи оголошує суму балів студента за результатами поточного контролю і за виконання самостійних робіт. Результат заліку відображається як «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність 120 балів.

Критерії оцінювання

Оцінка 5 («відмінно») – студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі та всебічні знання теми, аналізує наукові джерела, критично мислить, вміє імплементувати теоретичні знання у практичну діяльність.

Оцінка 4 («добре») – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає вивчений матеріал, добре володіє практичними навичками, проте може допускатися певних неточностей та похибок.

Оцінка 3 («задовільно») – студент базово опанував навчальний матеріал, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, проте, допускається значних помилок у теоретичних знаннях та виконанні практичних навичок.

Оцінка 2 («незадовільно») – студент не опанував теоретичний матеріал, не вміє виконувати практичних навичок, не орієнтується в навчальній літературі.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 120 балів, максимальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 200 балів.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 120 балів.

Під час оцінювання враховуються бали, які студент отримав під час проведення навчальних занять за 4-балльною шкалою, при цьому враховуються всі види робіт, передбачені програмою. Студент отримує традиційну оцінку з кожної теми, яка конвертується у бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{\text{СА} \times 200}{5}$$

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-балльна шкала	200-балльна шкала						
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128

4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57.	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок „A”, „B”, „C”, „D”, „E” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „E”. Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-рибалальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибалльна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коекфіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою)

13. Методичне забезпечення

1. Плани практичних занять та конкретні цілі
2. Конспект лекцій
3. Завдання для самостійної роботи студентів
4. Питання та завдання для поточного контролю знань і вмінь студентів
4. Перелік практичних навичок, що підлягають обов'язковій перевірці

14. Рекомендована література

Основна:

1. Кінг Л. Як розмовляти будь з ким, будь-коли і будь-де. Секрети успішного спілкування / Л. Кінг, Б. Гілберт. – 2019: Моноліт-Bizz, 204.
2. Основи загальної та медичної психології у вищій школі / Навч.посіб./за ред. Р.І.Білобровки– 2018.- 286 с.
3. Губенко І.Я, Карнацька О.С., Шевченко О.Т. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я таміжособового спілкування. – К.: Медицина, 2021. – 312 с.
4. Іванова О.В., Москалюк Л.М. Психологія: вступ до спеціальності. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 184 с.
5. Засекіна Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособове спілкування. – Медицина, 2018. – 216 с.
6. Кацевець Р.С. Психологія особистості. Навчальний посібник. - Київ :Алерта. 2021. 134 с.
7. Комунікативні навички лікаря: підручник/Колектив авторів, зазаг. ред. О.С. Чабана; наукова редакція й укладання О.О. Хаустова, І.А. Коваль; Національний медичний університет імені О.О. Богомольця – Київ: Медпринт, 2021. – 400 с.

Додаткова:

1. Куррова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА») / А.В. Куррова – Одеса: Фенікс,2020. – 79 с.
2. Медична психологія: в 2-х томах. Т. 1. Загальна медична психологія / [Г.Я. Пилягіна, О.О. Хаустова, О.С. Чабан та ін.]; за ред. Г.Я. Пилягіної. – Вінниця: НоваКнига, 2020. – 288 с.
3. 10. Медична психологія: в 2-х томах. Т. 1. Спеціальна медична психологія / [Г.Я. Пилягіна, О.О. Хаустова, О.С. Чабантайн.]; заред. Г.Я. Пилягіної. – Вінниця: НоваКнига, 2020. – 496

15. Інформаційні ресурси

1. <http://pidruchniki.com/>
2. <https://prometheus.org.ua>

3. [https: mh4u.in.ua](https://mh4u.in.ua)
4. [https: psylib.kiev.ua](https://psylib.kiev.ua)